SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XC | JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 7, 1989 | CENTS 25 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го СІЧНЯ 1989 | Ч. 4. | РІК XCVI.

„І... ться Всевишньому Малому — Вся вселенна при простеньких яслах"

„УКРАЇНА СТАЄ НА НОГИ"

(РІЗДВЯНЕ СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА ДО БРАТІВ І СЕСТЕР В УКРАЇНІ І ПОЗА ЇЇ МЕЖАМИ, У ВІЛЬНОМУ СВІТІ СУЩИХ)

Дорогі й улюблені брати і сестри!
Христос Народився — Славмо Його!

Цими радісними словами вітаю вас усіх з Святом Різдва Христового та Новим Роком. Нехай це моє різдвяне привітання долетить насамперед до моїх братів і сестер у поневоленій ворогом Христа Україні, нехай мій заклик дійде до серця і розуму тих наших людей, що їх народжений для нашого спасіння Христос обдарував вольною волею та розселив по всьому вільному світі.

Місяці, що попереджували цьогорічне свято Різдва Христового, не віщували радости, „якої не бувало". Кінець 1988 року був заволочений густими чорними хмарами, які не подавали надії, що з'явиться звізда ясна,, яка на весь світ засіяє" і покаже знедоленому людству шлях до спасіння. Тим часом множилася війна і знущання сильнішого над слабшим; людські сльози в річках оберталися і з берегів виступали, а синє море червоним від людської крови ставало... Останні дні минулого року позначені були землетрусами, найбільший з яких покрив горем і печаллю многострадальну у віках Вірменію.

За вияв Божої ласки до українського народу в цю жахливу добу треба вважати відродження в його пам'яті величної події — охрищення наших предків у водах Дніпрових. Цим актом Премудрости Божої „охрещено і зодягнуто у Христа" (з чину хрищення) наш народ, даючи йому водночас силу й обов'язок бути благовісником Христової Істини на сході Европи. На жаль, цю незабутню в історії всього християнського світу подію підіймала змогу гідно відзначити лише та частина Української Христової Громади, що знайшлася поза межами поневоленої України, у вільному світі. Саму згадку про цю подію Москва втопила в своїй колоніяльній ненажерливості, вписуючи Хрищення Руси-України у свою загарбницьку історію.

Клясичним прикладом ставлення московської імперії зла до інших поневолених нею народів повинно стати її знущання над українським народом. Як і Україну, всі поневолені нею народи Москва обкрадає не тільки в матеріяльному добрі, але і з Божих дарів людини, з яких найціннішим залишиться на всі віки матірна мова. Українська мова на Україні стала на грані фактичної заборони. Її вигнано із шкіл Києва, Чернігова, Харкова, Полтави та Запоріжжя. Животіє ця страдницька мова ще в сільських школах, та й то не всюди. Не може вже бути мови про самостійні, з українською мовою навчання, вищі школи та дослідні установи. Водночас з цим Москва зактивізувала діяльність Російської Православної Церкви, яка, як відомо, ще з часів Петра Першого починаючи, була і залишилася найбільш поневолюючим інші народи чинником, зокрема на мовному відтінку.

Сьогоднішні верховоди „Московської імперії" свідомі, що прийшла пора на ліквідацію їхньої „імперії". Прискорений процес зсування у прірву вони пробують рятувати „економічно-устроєвими перебудовами", забуваючи, що існують ще й Божі закони, яким підпорядкована кожна людина і кожен народ. Поневолена ж людина гостро розрізняє зло від добра і в стані розпачу йде на все, щоб перемогло добро. Таку реакцію бачимо ми тепер з боку поневолених Москвою народів, щоправда, не однакову у всіх за формою і змістом.

Натуральним тепер стає питання: „А що ж Україна, як вона?" Вона дуже знесилена перебутою нею боротьбою за власне „я" у цьому жорстокому для неї під кожним оглядом XX століття. Проте, вона стає на ноги, стає обачно, як той, що його щойно із катівні випущено. Саме тепер вона потребує допомоги, але не дочесними цінностями.

Україна вимагає сьогодні від нас усіх перемагаючої все єдности духа. Ця єдність духа повинна стати очевидною для всього світу, зокрема для теперішніх володарів „московської тюрми народів", які робили і далі роблять усе від неї залежне, щоб стерти наш народ з лиця землі.

Приклад у стремлінні до єдности духа повинні подати нам усім насамперед архипастирі і пастирі роз'єднаної, на жаль, на дві частини Церкви Христової на Україні та ті, що мають добру волю стати речниками всього українського народу, а не якоїсь його частини.

Христос народився — вітаймо Його!
Христос з нами — Славмо Його!

† Ваш Мстислав

Різдво 1988-1989 р. Б.
Оселя св. Андрія Первозванного,
С. Бавнд Брук, ЗСА.

ЗАКЛИК

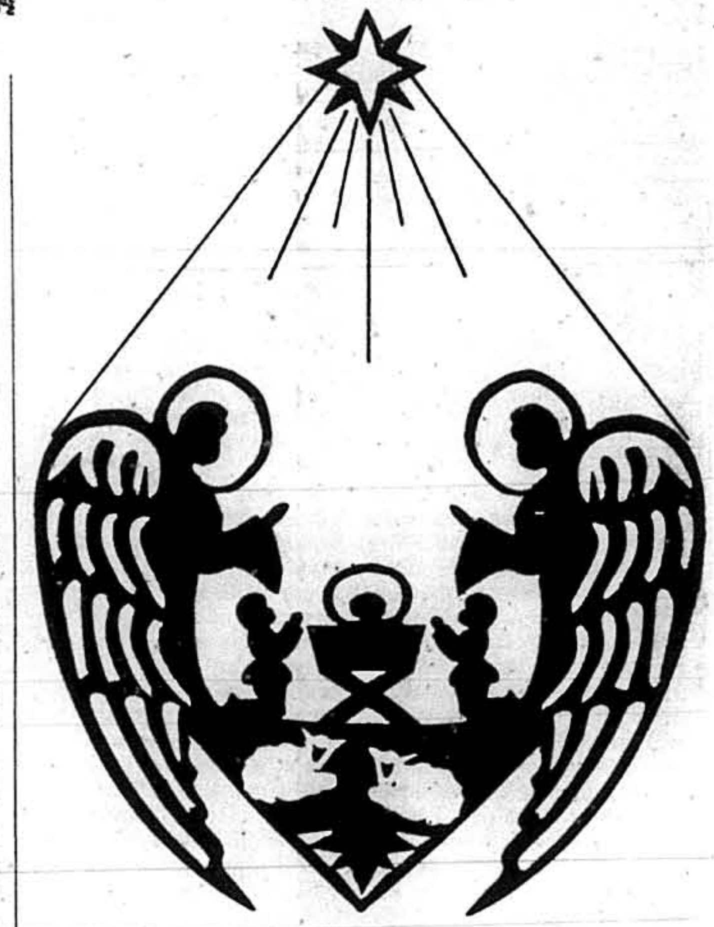
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу закликає всіх своїх членів допомогти вірменському народові у цій тяжкій хвилині його національної трагедії.

УНСоюз, в імени своїх членів, зложив дар в сумі 10,000 дол. на руки Архиєпископа Торкона Марумогіяна, первоієрарха Дієцезії Вірменської Церкви Америки, на допомогу потерпілим від землетрусу, як жест щирого співчуття від членів цієї найстаршої і найбільшої організації поза межами України.

Як і в минулому, Головний Екзекутивний Комітет закликає своїх членів складати пожертви у міру своїх можливостей та висилати їх на адресу: Armenian Diocese Earthquake Fund, 630 Second Ave., New York, N.Y. 10016-4885.

Ми певні, що ваші пожертви будуть належно оцінені тими вірменами, що остались в живих, та допоможуть їм відбудувати зруйновані землетрусом міста і села. А ми, члени УНСоюзу, будемо раділи, що в скрутну годину прилучились до світового маштабу акції допомоги нашим вірменським братам і сестрам в дусі зрозуміння і любови до ближнього.

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

Малюнок Л. Храпливої Щур

Леся Храплива-Щур

Лине щедро з неба сніжна казка...

Лине щедро з неба — сніжна казка;
Аромат медів, ялинки, сіна...
Помоліться з нами, якщо ласка,
При вертепі впавши на коліна.

Там — в покорі, Мудрості крилаті,
Пастушата — в авреолі дива,
Туляться довірливо ягнята...
Все таки знайоме і правдиве —

Що під гул зловіщого атому,
Коли в сутінках надія згасла, —
Клониться Всевишньому Малому —
Вся вселенна — при простеньких яслах.

Взявшися за руки, наче діти,
Підіймім до Світлого Дитяти;
Знов зійде зоря усьому світу,
Знов осінить всіх — одвічне Свято!

УКРАЇНСЬКА ДОСЛІДНИЦЯ ПЕРЕДБАЧУВАЛА ЗЕМЛЕТРУС У ВІРМЕНІЇ

Ню Йорк (Н. Світлична). — На Заході стало відоме інтерв'ю, яке зробив редактор московського журналу „Гласность" з українським науковцем Емою Нестерович, яка ще в квітні публічно передбачила землетрус, який стався у Вірменії 7-го грудня.

Ема Іванівна Нестерович — науковий співробітник Інституту геофізики Академії Наук Української ССР. На запитання редактора „Гласности" коли вона зробила свою прогнозу, Е. Нестерович відповіла: „Прогноза була зроблена перед конференцією в Томську з аномальних періодичних швидкоплинних явищ. Конференція відбулася у квітні 1988 року і я читала на ній доповідь. Там були журналісти, в тому числі кореспондент „Комсомольської Правди", Я їм усе сказала. Моя метода зводиться до обчислення варіяцій експонент планет, Місяця й Сонця, я враховую динамічні екстреми сонячної системи. Я визначила резонансну періодичність землетрусів. Я знаю, які магнітуди дають ту або іншу періодичність, і прогнозований час у моїх обчисленнях збігається з реальним у межах доби. Я зателефонувала до Махачкали і сказала працівникам дослідної сейсмологічної станції в Інституті геології Дагестанської АССР при Академії Наук СССР, що у Вірменії відбудеться резонансний землетрус. Вони сказали, що в них уже є подібні відомості і це дуже їх турбує. Я приїхала до Дагестану, мені дали всю інформацію, всі відомості, і я визначила за своїми динамічними екстремами, що землетрус буде між 25-им листопада і 10-им грудня. Але цей інтервал було розбито на маленькі інтервали, і потрібні були точніші обчислення. Усе це було опубліковано в збірці „Непериодические быстро-; протекающие явления в окружающей среде", частина перша, Томськ, видавництво Томського університету, 1988 р., стор. 87-93. Там вказано прогнози і 7-го грудня як небезпечний день. Усе це подано в графіках. Я вирахувала, що землетрус буде до 6 балів.

Я зробила доповідь на цю тему, написала доповідну записку, щоб поліпшити сейсмологічну службу, на-

(Закінчення на стор. 3)

Гість з Риму доповідатиме на Філії УКУ у Філядельфії

Філядельфія. — В неділю, 15-го січня ц.р., загостить до Філядельфії ієромонах о. Гліб, студит, з Кастельґандольфо.

Отець Гліб виступить на Філії УКУ з доповіддю про сучасний стан цього університету. Його виступ відбудеться в рамках конференції, у якій візьмуть участь проф. д-р Василь Лев, колишній декан УКУ, і проф. Леонід Рудницький, керівник літніх курсів. Початок конференції в год. 3-ій по полудні. **Після виступів прелеґентів** відбудеться у долішній залі філії товариська зустріч молодого монаха -судита з місцевою громадою.

Цього ж самого дня о. Гліб буде гостем на патріярхальній радіопрограмі „Голос мирян", де він говоритиме про „Український Рим після смерти Патріярха Йосифа". Програма буде „на живо" і слухачі матимуть можливість поговорити з ієромонахом Глібом телефонічно, звертаючись на число: (215) 885-9423 між год. 8:00 і 8:30 вечора. Адреса Філії УКУ у Філядельфії: 7911 Вайтвуд Ровд, Елкінс Парк, Па. 19117.

Відділ УЛТПА в Ню Йорку влаштовує баль дебютанток

Ню Йорк. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки, відділ Ню Йорк, влаштовує річний бенкет-баль з презентацією дебютанток в суботу, 14-го січня ц.р., тут в Плаза Готелі.

Оркестра — Пітер Дучин. Коктейл о год. 7:45 вечора. Презентація дебютанток о год. 9-ій вечора.

Цьогорічні дебютантки: Ліда Гной, Ала Клюфас, Андрея Лебедович і Христина Ярема.

Маланчин вечір привітає з оркестрою відомий український співак Алекс Голуб.

ЦК КПСС ПРОПОНУЄ ЗАГАЛЬНУ РЕГАБІЛІТАЦІЮ СТАЛІНСЬКИХ ЖЕРТВ

Москва. — Центральний Комітет КПСС запропонував Президії Верховної Ради СССР здійснити загальну масову регабілітацію усіх советських громадян засуджених сталінським режимом, з особливим наголосом на засуджених і страчених так званою „тройкою", тричленним „судом", який складався переважно з представника НКВД, партійного секретаря і прокуратури.

В резолюції ЦК КПСС, яку повністю подало до відома советське пресове агентство ТАСС, наголошуються зокрема засуди у 1930, 1940 і 1950 роках. „Усі громадяни, які були засуджені, заслані, або покарані смертю згаданою „тройкою", повинні бути регабілітовані і фінансово нагороджені, вони самі, або їхні родини. Щодо фінансової рекомпенсації в резолюції не говориться ясно хто і у якій висоті це відшкодовання отримає.

В іншому потягненні, яке правдоподібно має за завдання загоїти рани історії Російської Православної Церкви, Синод цієї Церкви покликав до життя спеціяльну комісію завданням якої є перестудіювати справу переслідування і засуду священиків, монахів і монахинь після жовтневої революції та включити їх у процес загальної регабілітації, — каже ТАСС.

Очевидно, в резолюції не говориться про злочини проти власних громадян і людства ленінських гвардистів, ще перед приходом до влади Йосифа Сталіна, коли так звана ЧеКа розправлялася з противниками комунізму, або підозрілими особами без жадного суду, навіть у формі „тройки". Покищо не відомо скільки осіб охопить така загальна масова регабілітація, але американські знавці підсоветської проблематики, в тому числі Роберт Конквест заявляють, що принаймні 20 мільйонів осіб. У роках 1937-38 „тройка" засудила, вислала на Сибір, або до смертних камер понад один мільйон осіб, понад 10 міл. осіб були вивезені на Сибір без особливої причини, як куркулі, кулаки, „вороги комуністичної системи".

Не підлягають під загальну регабілітацію „зрадники" батьківщини (мабуть також полонені советської армії), помічники гітлерівського режиму під час окупації і взагалі в часі „Великої вітчизняної війни", нацистські злочинці, члени „націоналістичних банд" і їхні помічники та особи, які поповнили особливо тяжкі кримінальні злочини. Багато справ вже тепер розглядаються судами, справа за справою, — заявив член Політбюра Александер Н. Яковлєв. Покищо спеціяльна комісія бере під увагу тільки колишніх комуністичних активістів різного рівня, включно з Ніколаєм І. Бухаріним, Левом Б. Каменєвим, Ґріґорієм Зінов'євим та Олександром І. Риковим.

На Заході навіть не сумніваються, що Верховна Рада СССР схвалить запропоновану резолюцію ЦК КПСС і тоді вона стане законом.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА ДЕПОЗИТНА забезпеченева корпорація, для зміцнення своєї фінансової бази, запропонувала щоби їй надати чи радше поширити право на вищі оподаткування банків і можливість обмежити великі ризиковні позички. Ця пропозиція вийшла після ґрунтовних дослідів цієї забезпеченевої аґенції, як також і для власного забезпечення фондів і мінімальности позичкових втрат.

СТРАТЕГІЯ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗКИ федерального бюджету новообраного президента Джорджа Буша починає набирати конкретних форм, а Ричард Дармен, який отримав всі повновласті для того, щоби накреслити бюджетову політику Дж. Буша, тепер старається її „продати" Конґресові. У своїх розмовах з поодинокими конґресменами Р. Дармен натякає, що його плянування ще не закінчені, але вже з досі представлених точок конґресмени та їхні дорадники передбачують, що Буш подасть свої власні додатки до бюджету запропонованого Конґресові президентом Р. Реґеном. Він дотримає в основному своєї обіцянки не підвищувати податків, не буде домагатися абсолютного вето над розподіленням грошей Конґресом і правдоподібно погодився на зменшення видатків, включно із зброєнням.

„СЛАВА НА НЕБІ БОГУ"

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СОБОРНОПРАВНОЇ

„Слава на небі Богу, а на землі мир, над людьми Боже благовоління" (Лк. 2, 14)

Дорогі Брати і Сестри у Христі!
Христос народився — славмо Його!

Цією ангельською піснею ми, дорогі брати і сестри, прославляємо нині народження Христа Спасителя. Пісня ця лунає нині на небі і на землі. **Її співають ангели, її** співають сотні святих, її співають люди. На небі і на землі невимовна радість і повне щастя, бо Христос Спаситель світу народився, бо Син Божий зійшов з неба на землю.

Для чого ж Син Божий, прийнявши тіло людини, зійшов з неба на землю? Для того, улюблені, щоб нас, людей, від землі на небо піднести! Св. Письмо вчить нас, що через первородний гріх люди втратили рай і справжнє єднання з Богом. А в наслідок цього гріх затемнив розум людей, викривив належне поняття про Бога, послабив в них волю до добра та посилив волю до зла і цілковито порушив мир душевний.

Як свідчить історія, рід людський дійсно перед приходом на землю Христа Спасителя перебував у жахливому стані. Моральність тогочасного людства була в цілковитому занепаді, поняття про вищі істини, потрібні для спасіння, були недостатні, життя було сповнене різних терпінь і нещасть, над ним тяжів гнів Божий за гріхи його, врешті йому загрожувала і вічна загибель по смерті. Але найгіршим було те, що, перебуваючи в такому жахливому стані, рід людський не був спроможним сам з нього вийти. Не могли допомогти людям навіть ангели. Вивести з цього стану міг тільки Син Божий Ісус Христос, який з волі Премудрости Божої і зійшов з неба на землю, **прийнявши тіло від Пречистої Діви Марії, довершив велике** діло спасіння роду людського.

Під час свого перебування на землі, Христос просвітив рід людський своєю Євангельською наукою, розігнавши темряву невірства і вказавши на єдині спасаючі істини.

Він навчив людей високих чеснот, пояснивши їх своїми заповідями та найдосконалішим прикладом свого власного божественного життя. Він примирив людей з Богом Отцем і через це не тільки визволив їх від вічної загибелі, але і дарував їм життя вічне.

Христос відкрив людям вхід до Царства Небесного, що був до того замкнений для них в наслідок первородного гріха. Нарешті Христос, Син Божий, послав людині поміч вседіючої благодаті Святого Духа, що з її допомогою люди можуть зберігати себе від лукавого і вдосконалювати своє життя в святості, щоб осягнути на землі мир, а на небі спасіння.

Усі ці великі благодіяння виявив нам Син Божий, Ісус Христос, що Його народження ми нині так урочисто святкуємо. Усвідомивши собі всі виявлені нам Спасителем благодіяння, **ми в глибокій покорі** можемо, разом з апостолом промовити: „О, глибино благодатства і премудрости і розуму Божого!"

А разом з святими ангелами і всією Церквою земною й небесною радісно будемо співати Народженому Христу ангельську пісню: „Слава на небі Богу, а на землі мир, над людьми Боже благовоління!" Амінь.

† **Ізяслав**, Архиєпископ Чигиринський
† **Єлисей**, Єпископ Луцький
† **Олександер**, Єпископ Уманський

Різдво Христове, 1988 року Божого за ст.ст.

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКИЙ ПАРТІЙНИЙ тижневик „Політика" опублікував в середу, 4-го січня ц.р., довше інтерв'ю з лідером підпільної „Солідарности" Лехом Валенсою. Кореспондент аґентства Ассошіейтед Пресс підкреслює, що сам факт появи такого інтерв'ю у партійному виданні, головним редактором якого довший час був теперішній прем'єр-міністер Польщі Мечислав Раковський, свідчить про те, що комуністичні керівники визнали Л. Валенсу рівнорядним партнером у майбутніх переговорах з урядом і серйозно застановляються над можливістю формального визнання профспілки „Солідарність" діяльність якої була заборонена законом в 1982 році. В інтерв'ю під заголовком „Чому нам треба говорити", Л. Валенса знову видвигнув справу визнання очолюваної ним профспілки, бо без цього „ми все будемо вважатися суперниками". Валенса підкреслив, що його профспілка не зацікавлена захопленням влади у Польщі тільки відродженням економіки та поширенням демократичних свобід для населення Польщі.

СИРІЙСЬКІ ВІЙСЬКОВІ частини, підтримувані танками, знову увійшли до північної частини Бейруту, де від п'ятьох днів ведуться безперервні бої між проіранською групою „Гейсболла" (партія Аллаха) і просирійською міліцією „Амаль". По обидвох сторонах є вбиті і поранені. Як інформують кореспонденти за п'ять днів у цих боях загинуло 29 осіб, а 76 було поранені. Багато мешканців південної частини міста і передмість Бейруту покидають свої приміщення і переселяються в інші безпечніші місця.

МОЛОДИЙ 29-РІЧНИЙ китаєць Шан Пін не забажав повертатися до Китайської Народної Республіки і попросив Державний департамент надати йому право азилю у З'єднаних Стейтах Америки. „Китайський уряд взагалі не старається поправити життєвий рівень народу і переслідує тих осіб, які критикують тоталітарну практику керівництва державою", — заявив Пін, який вважає, що його життя буде загрожене, якщо він повернеться до КНР з огляду на його непогодженість з теперішньою системою. Ш. Пін працював в Китаї директором фабрики запасних автомобільних частин, а від вересня минулого року переходив додатковий вишкіл у Стейтовому нюйоркському університеті в Баффало.

НА КУБІ У ПРОВІНЦІЇ Сантіяґо де Куба зударились два пасажирські поїзди. Загинуло три пасажири, а 142 були поранені, деякі тяжко. Уряд Фіделя Кастро зарядив переведення урядового слідства, щоб встановити, як могло дійти до зудару поїздів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year* — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Тріюмф і упадок тиранів

За 71 рік існування большевицької влади в Евразії — було сім кремлівських володарів, із сучасним Ґорбачовим, включно. Після короткого існування демократичного режиму, який настав з упадком царату, квола і безрадна російська демократія, що її наче символом став Олександер Керенський, прийшов у жовтневому перевороті до влади Володимир Ленін, справжній творець совєтської імперії, що її перший історичний етап був присвячений завойовницьким походам, жертвою яких впала й Українська Народна Республіка. Ленін помер у 1924 році і його наступником став Йосиф Сталін, хворий манією переслідування, жертвою якої упав округло один мільйон осіб. Вони перегрупувались з його найближчого оточення, але й вигинула вся військова верхівка з маршалом Тугачевським у проводі, та всі, які викликували у цього божевільного тирана тінь підозри. Але він толерував біля себе Микиту Хрущова, який сам згодом признався, що на кивок пальцем Сталіна танцював перед ним присюди, а після смерти Сталіна радісно викрикував „Помер тиран!"

Микита Хрущов був кольоритною постаттю. Простак, який перейшов до історії, як той перший голова держави, що на Генеральній асамблеї Організації Об'єднаних Націй зняв з ноги черевик і гатив ним об стіл, мав відвагу „розвінчати" Сталіна, виявивши публічно його злочини: звільнив сотні тисяч засланих до кацетів в'язнів і за його володіння настала була „відлига". Був генеральним секретарем Компартії СССР до 1964 року. Коли він перебував в Криму на літніх феріях, Леонід Брежнєв перевів у Москві палатну революцію і скинули Хрущова за „господарську нездатність", насправді за невдачу спроби перещепити на цілинних землях Казахстану американську кукурудзу, яка заімпонувала Хрущову під час відвідин Америки за президентури Д. Д. Айзенгавера. Хрущова не вбили, але не похоронили вже під кремлівським муром. Леонід Брежнєв володів до 1982 року. Він завернув до сталінських метод і своєю вірністю безглуздому принципові марксизму — державний монополь на всю продукцію і розподіл — довів до того стану економічної кризи, яка загрозила провалом імперії. Два наступники Брежнєва — Юрій Андропов і Константин Черненко виповнили наступні три роки пустки в Кремлі і після смерти Черненка генеральним секретарем компартії СССР, згодом також президентом СССР став Міхаіл Ґорбачов, який прийшов до переконання, що продовжування внутрішньої політики його попередників грозить загибіллю імперії. Відтіль його гасла „ґласність і перестройки. Його псевдодемократизація і його ніби миролюбні залицянки до Заходу, щоб той рятував СССР якимось новим „пляном Маршала", бо це ніби в інтересі Заходу. Всю вину за фатальний стан економіки скинув на Брежнєва і Черненка. Юрія Андропова не рухав, бо Андропов був головою КҐБ, а без співпраці чи мовчазної толеранції від цієї централі могучої явної і тайної поліції із закордонним шпигунським апаратом включно — годі уявити собі будь-який успіх „перестройки".

У минулому тижні офіційне пресове аґенство ТАСС проголосило комунікат совєтської Ради міністрів, що його можна вважати епілогом колишньої всевлади Леоніда Брежнєва. За цією постановою совєтської державної верхівки, що її зреорганізував Ґорбачов, мають здерти з кам'яниці, в якій жив Брежнєв, плякету у його честь. Так само мають уневажнити всі зміни, зроблені у честь Брежнєва і Черненка — щодо місцевостей, назв вулиць, шкіл і подібних установ: прізвища Брежнєва і Черненка мають вимазати з усіх зовнішніх написів. Якби гласність, яка наказала триматися трохи більше історичної правди в енциклопедіях та інших довідниках, певне вимазали б прізвища Брежнєва і Черненка, як це робилося в минулому в „країні рад". Черненко не дуже завинив, бо стояв при кермі СССР приблизно один рік, постійно хворий. Але мав нещастя, що прийшов до влади у Кремлі швидко після Брежнєва, безпосередньо після каґебіста Андропова.

Староримська пословиця казала: „Так минається слава світу" — тут йдеться не про світ, а про тиранів. У всесвітній історії записана маса різних тиранів, які за свою всевладного урядування були пострахом для своїх нещасних громадян. І в найкоротшому часі після своєї смерти були знеславлені. За їхнього життя годі було голосно таврувати їх і висловлювати їм погорду. Після їхньої смерти — вимазується їх з людської пам'яті.

Василь Сосяк

„ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ"

Під таким заголовком появилася стаття о. Михайла Ключка у квартальнику „Цвіркун", січень-березень 1987 року, орган василіянських студентів у Куритибі, Бразилія.

У цій статті о. Ключко пише: „Відвідуючи родини по селах і периферіях міст і обсервуючи щоденну дійсність більшости наших українських родин зустрічаю дітей, підростків і юнаків бідних, занедбаних, спрацьованих, без належної освіти, непевних щодо майбутности, слабовитих. Причина того занедбання це брак виховання і освіти батьків і брак старання про поліпшення їхньої долі з боку правлячої влади і суспільних діячів нашої національної групи".

Далі він пише, що: „Велике число українських родин кривдять дітей, бо не вчать їх рідної мови і звичаїв — культурна крадіж зглядом майбутніх поколінь і історії". У цій статті він і згадує про долю наших сільських дівчат: „що імігрують до великих міст без найменшого професійного приготовлення, підуть на службу у панів, де мало заробляють; знаходяться у чужім середовищі без найменшого статевого виховання і інформації з часом вагітніють і мусять родити опущені родиною, суспільством і не раз навіть церквою".

„Завданням цієї статті, — закінчує о. Ключко, — „підкреслення деяких проблем і освітлення дійсних обставин в яких знаходиться більшість нашої доростаючої молоді".

Розвідка про державне шкільництво на селах — колоніях українських поселень виявила, що пересічна освіта українських дітей є дві до чотири кляси народної школи. В цих школах вчать переважно Сестри Служебниці Василіянського Чину, але української мови там не вчать.

Тижневик „Праця" з 25-го лютого 1988 року, що виходить у Прудентополісі у своїй редакційній статті, пишучи про початок шкільного року, між іншим, закликає батьків, щоб вони посилали дітей щодня на науку і слідкували, чи вони виконують домашні завдання. Щодо вивчення української мови „Праця" пише: „Також треба звертати увагу, щоб діти, бодай вдома, при тім навчались по-нашому читати і писати. Лишати нашу мову лише на вакації, то кривда нашій мові. Вона має право бути використаною і в час року, щоб її вивчали і здобували з неї знання".

Вакаційне навчання української мови по селах-колоніях, про яке згадує „Праця" проходить під назвою „Катехизація", яким провадять Сестри Служебниці і катехитки Української Католицької Церкви Бразилії. Про зміст навчання під час „Катехизації" пише „Праця" 17-го березня 1988 року ось так: „Катехизація на „Агво Мінерал" — „було мале число дітей, що учащало на науку катехизму, одначе ці парафіяни старанно висилали своїх дітей на науку катехизму, співу церковного, української мови та інших наук. Учащало чотирнадцять дітей, з них шість приступило до першого св. Причастя". Така вакаційна Катехизація на українських поселеннях триває коло чотирьох тижнів.

Відвідини одної колонії під час Катехизації виявили ось такі дані: 1) Із 21 дітей лише п'ятеро знали українську мову; 2) на таблиці був написаний „Отче Наш" латинськими буквами; 3) буквар української мови був у бібліотеці — діти його не мали; 4) Сестри Служебниці плинно говорили українською мовою, але на питання, чи ви маєте „Кобзар" відповіли, а що таке „Кобзар".

Інтерв'ю із катехитками, що залишили гуртожиток св. Ольги в Прудентополі виказало що їхня українська свідомість є на рівні свідомости наших селян в Галичині в часах Шашкевича, крім молитов вони нічого іншого не знають. Щодо Катехизації вони підтвердили, що навчання української мови, читати і писати є на останньому місці після релігії, молитов і церковного співу.

Тому, що багато дітей не знають української мови катехизація в багатьох випадках проводиться португальською мовою.

У своїй статті о. Ключко дорікає батькам, що вони не вчать „рідної мови", газета „Праця" закликає, щоб батьки, бодай вдома, вчили „по-нашому читати і писати". Свідомі батьки самі знають, що є їхнім обов'язком вчити дітей української мови, але беручи під увагу, що вони, батьки, мають лише дві до чотири кляси народної школи і їхнє українознавство є лише молитви і пару народних пісень, то що ж вони можуть передати їхнім дітям. Батьки навіть не знають, що існує українська література та історія. На питання, чи ви чули про Тараса Шевченка, то тато, що привів двоє дітей на катехизацію при осідку владики Кривого в Куритибі, відповів, що він про нього ніколи не чув, але жінка його поправила: „Іване, ти не пам'ятаєш, він жив на нашій колонії, але уже, мабуть, помер". Ці молоді батьки виросли на колонії і переїхали до міста, щоб краще жити, але їхні діти уже української мови не знають.

Брак навчання українознавства при українських католицьких церквах на колоніях, по містах є причиною прискореної асиміляції і браку суспільних діячів на українських поселеннях в Бразилії.

Понадстотисячна річна допомога американських і канадських українців не міняє загальної ситуації. Ця гуманітарна допомога виходить на користь тим дітям, що вирвались з колоній і живуть в гуртожитку і ходять до державних шкіл в місті і мають нагоду здобути собі кращу освіту та поліпшити своє власне життя. Через брак української свідомости після закінчення школи, вони відходять від української церкви і громади.

Будова чотирнадцятьох нових церков і фінансова допомога духовним семінаріям не змінить ситуації, якщо дітям не буде вщеплюватися української ідентичности. Церкви перейдуть на латинський обряд разом із священиками, що уже робиться у Сан Павльо.

Добрим прикладом у напрямку збереження української ідентичности може послужити Прудентопіль, де отець парох Василь Цимбалістий заснував в 1984 році суботню школу українознавства до якої учащає коло триста дітей.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про людяних і нелюдяних людей

Дивний цей світ тепер, а ще дивніші стали люди, що живуть на ньому. Якось мимоволі думається про ті усі дивовижі тепер, у святочний час, коли так хочеться, щоб все було гарне, спокійне, радісне.

А тут не так зовсім. Відкриєте радіо чи телевізор, щоб послухати, що нового сталося і на нас сиплються страхітливі вістки, що справді насувають питання, чому стільки нелюдяних людей тепер на світі і чому вони готові до таких диявольських просто вчинків.

Ось від тижнів нюйоркчани слухають кожного дня про перебіг процесу людини, яка катувала свою дитину і тим спричинила її смерть, ми читаємо зі здивуванням про численне биття жінок і дітей, немов би це було у середньовіччі, а не при кінці XX сторіччя. Раз-у-раз читається про зріст убивств і не лише у великих містах, де злочинність зростає постійно, але і в малих — провінційних, де життя куди спокійніше.

Ось саме подають вістку, що хтось невідомий вмішав до коробки йоґурту ціянкалю і не знати, чи вийде з життям цей, що його з'їв.

То чи не можна слухаючи, читаючи такі страхіття застановлятися над тим, що діється і чи справді людське життя має тепер таку малу вартість?

Таке питання особливо насувалося, коли напередодні різдвяних свят у Шотландії злетів розірваний бомбою американський літак із 259-ма пасажирами. Бо що завинили оці пасажири, між якими було багато студентів, дітей, цілих родин — справді важко пояснити, як важко пояснити, що можна в такий нелюдяний спосіб помститися на політичних противниках.

А тим часом політичні провідники постійно підкреслюють бажання миру, нагадують, що вже п'ятдесят років минуло від Другої світової війни, а все панує мир, хоча цей „мир" позначений на ділі постійними жертвами невинних людей і не десятками, а сотками. Але всі в унісон у різдвяний час повторяють „а на землі мир"... А все ж у тому нелюдяному теперішньому світі, находимо також багато доказів несподіваної людяности, яка наповнює теплом серця і пробуджує нову віру у добрий світ.

Скільки доброти і безкорисної допомоги викликали, наприклад, жертви недавнього жахливого землетрусу у Вірменії, дарма, що це сталося у країні, де панує совєтський режим, який ніяк не стоїть у найкращих відносинах із ЗСА та іншими західніми державами, а вони перші поспішили всіми своїми засобами допомагати у розкопках та рятуванні людей.

Не менше людяности і морального тепла дають родинам жертв бомбового розриву американського літака. Постійно читаємо про те, як зовсім чужі люди відвідують ті родини, допомагають їм у щоденних життєвих обов'язках пишуть листи, сотками беруть участь у Богослуженнях — одним словом стараються усіми можливими способами допомогти невинним жертвам нелюдяности у їхньому найважчому життєвому періоді.

І таке постійно трапляється у великих і малих нещастях, які так численно тепер зустрічають людей. Хто пригадує ще трагедію хлопця, що його батько підпалив та тим назавжди покалічив до невпізнання дитину? Скільки тисячів листів, грошей, допомоги, показали у тому страшному випадкові посторонні звичайні люди, щоб бодай в цей спосіб доказати, що добро таки існує у світі.

Але і ми у нашому ближчому українському оточенні маємо раз-у-раз докази теплої людяности і любови ближнього. Пригадаймо лише історію малого Ростика, що його важко пошкодило авто. Він приїхав до ЗСА на лікування — і широкий та теплий відгук знайшла ця людська трагедія у нашій спільноті. Пригадаймо нашу моральну і матеріяльну допомогу нашим політичним в'язням у Совєтському Союзі. А яку теплу руку простягнули ми тут спаралізованому Маркові Рубанові і як близька нам доля і стан здоров'я маленької Ганнусі Сверстюк.

Ні, таки всупереч усій нелюдяності, докази існування якого нас потрясають — добро таки перемагає і це не забуваймо у різдвяні святкові дні.

О-КА

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ МАССАЧУССТЕС Майкел Дукакіс, якого президентська кампанія закінчилася програною в листопаді минулого року, подав до публічного відома на пресовій конференції в Бостоні, що він не буде кандидувати на губернатора четвертий раз в 1990 році. На запит кореспондентів про його пляни на майбутнє, він відмовився коментувати, але заявив, що „політика та служіння громаді, це є я". Заява губернатора М. Дукакіса, а закорема час її проголошення, відразу зрушив політичних аналітиків у Вашінгтоні до різнородних спекуляцій. Одна з них, і може найбільше правдоподібна, це те, що проголошуючи завчасу відтягнення своєї кандидатури в 1990 році дає йому вільну руку знову кандидувати на президента ЗСА в 1992 році.

Михайло Кучер

БЄЛОЯРСЬК — ЧОРНОБИЛЬ — ЧЕРНІВЦІ. ЩО ДАЛІ?

Дня 4-го листопада 1988 року Комітет спеціяльної оборони послав на ім'я Горбачова телеграму: Ми занепокоєні мовчанкою совєтської преси з приводу подій у Чернівцях. Публікації, що з'явились після пресової конференції міністра охорони здоров'я СССР академіка Чазова під рубрикою „Що трапилось в Чернівцях? — не розкривають всієї трагедії населення міста, заховано справжні причини зміни екологічного стану в Чернівцях. Тільки тепер почато праці по дезактивізації поверхні. Госпіталізовано 123 дітей дошкільного віку. Діти втратили волосся — облисіли. Втрачають волосся домашні тварини-коти, собаки, втрачають пір'я кури і півні.

Талій — отрута повільної дії, викликає летальний наслідок в залежності від спротиву організму протягом шістьох до восьмох місяців. У родильних домах є мертвороджені немовлята.

Які причини зміни екологічного стану? Звідки з'явились кислотні дощі? Хто винен в появленні в атмосфері з'єднань тяжких металів? Хто викинув їх в атмосферу? Чому скриваються аварії на місцевому воді „Кварц"? Що викликало аварію чи аварії? Чому місцеве радіо і телевізія не попередили населення для профілактики? Чи провадиться слідство? Чи покликано до відповідальности винних? Хто і чому зорганізував мовчанку про зміни екологічного стану міста? Чи винні стануть перед судом? Чи цілу правду про Чорнобиль сказав старий і нездалий член Політбюра ЦК КПСС Щербицький про трагедію „на своїй Україні?".

Мало Бєлозерська, Чорнобиля, Чернівець? Що нас чекає завтра? Такі питання ставить свідома українська громада УССР совєтській окупаційній владі.

А тим часом 21-го жовтня 1988 року „Соціялістична індустрія" видрукувала статтю полковника міліції Камінчика про те, що сталося 30-го грудня 1978 року на Бєлоярській атомовій електричній станції, що знаходиться близько Свердловська. Тієї ночі на АЕС трапилась пожежа, в наслідок якої був втрачений зв'язок із зовнішнім світом, не було електрики. Пожежа охопила більшу частину будинку АЕС, металева конструкція якої не втримала високої температури і завалилась та викликала пошкодження одного з генераторів. На щастя працівникам вдалося вжити охоронну систему і тим самим запобігти катастрофі чорнобильського типу. Гасило пожежу 1,200 чоловік, з яких вісім нагороджено медалями, але в пресі є заборонено про це писати.

Полковник Камінчик вважає, що ховати такі випадки — злочин. Він також пише, що система запобіження пожежі на Бєлоярській АЕС виявилась неефективною і що працівники АЕС не мали протигазових кисневих масок. Та навіть після випадку становище на АЕС не поліпшилось.

Але згідно з совєтською пресою поліпшилось становище в Славутичі, місті що виросло недалеко від Чорнобильської АЕС. Там вже живе 1,367 родин і 1,800 дітей. Там буде Дім культури, кінотеатр і навіть аптека.

Одначе без огляду на таку урядову ідилью секретар партійною організації Чорнобильської АЕС С. Бородавко відмовився їхати у Славутич і за це був виключений з КПСС. Він „мав дати приклад іншим". Так сказала партійна організація.

Врешті виявилось, що сам Бородавко не винен, а винна його жінка, яка не повірила партійній пропаґанді і відмовилась поїхати в Славутич. Вона не повірила, що радіоактивність в цьому районі „нормальна".

Партійний оптимізм у СССР вже нікого не обходить і мало кого переконує. Ось у Швеції, наприклад, недавно виявлено, що радіо активність м'яса впольованих за осінній період лосів та оленів у п'ять — шість разів вища дозволеної у Швеції. Влада переконана, що олені та лосі понаїдались грибів, що поросли на землі з Чорнобильськими радіоактивними осадами.

Володимир Сушко

ПОЛЬСЬКИЙ СИМПОЗІЮМ ПРО ТИСЯЧОЛІТТЯ

Ще ранньою весною в днях від 8-го до 10-го березня 1988 року, відбувся під патронатом польського Єпископату в католицькому університеті в Любліні заходом Екуменічного інституту цього ж університету науковий симпозіюм з метою вшанувати Тисячоліття Хрищення Київської Руси. Темою симпозіюму була „Теологія та християнська культура давньої Русі з погляду минулих століть".

Узяти участь в цьому симпозіюмі були запрошені представники Української Католицької Церкви (в оригіналі „обряду") в Польщі, Польської Автокефальної Православної Церкви, як і некатолицьких церков об'єднаних у Польській Екуменічній Раді. Польська Православна Церква відмовилася взяти участь лише вислала пароха своєї люблінської церкви як спостерігача. Українську Церкву заступили вікарій примаса Польщі для грекокатоликів о. митрат І. Мартиняк і о. доц. д-р Я. Черський.

Наскільки мені відомо, цей люблінський симпозіюм про Тисячоліття Хрищення Київської Руси пройшов відносно незамітно серед нашої діяспори. Принайменше я не завважив статтей про нього, його аналізи чи критики.

Спізнено і припадково попали мені в руки два числа „Зустрічей", журналу українських студентів в Польщі. В числі 1-2, яке було вийшло друком у Варшаві ще в травні, 1988, пише про цей симпозіюм Варвара Мажак у статті „Теологія і християнська культура давньої Руси з перспективи минулих століть". Щоб доповнити картину відзначувань нашого Тисячоліття в світі, варто зазнайомитися з її статтею.

Люблінській симпозіюм був подією не лише науковою, але теж релігійною й екуменічною. Його провідною думкою були слова гимну „Христос побіди" поміщеного у трактаті київського митрополита Іларіона „Слово о законі і благодаті" з XI-го століття. Ці слова відповідають латинській аклямації „Christus vincit". В. Мажак слушно зауважує, що вже цей самий вислів „Христос побіди" ужитий митрополитом Іларіоном вказує на тісні зв'язки, які існували між Київською державою та Заходом.

Симпозіюм відзначався широким охопленням тем. Реферати прочитали на ньому особисто, або через своїх заступників лектори так із комуністичного, як і вільного західнього світу, як православний єпископ із СССР Анатолій, д-р Альберт Раух з Реґенсбургу, д-р Володимир Мокрий з Кракова, о. проф. Джан Меєндорф з Ню Йорку, о. проф. Болеслав Кумор з Любліну, доц. Стефан Козак з Варшави й інші. Дискусії над порушеними питаннями, пише В. Мажак, — були здебільшого гарячі і запальні, але відчувалося так у дискутантів, як і в лекторів бажання безсторонньости і об'єктивного підходу до порушуваних проблем.

В. Мажак у своїй статті не передає думок висловлених поодинокими доповідачами. Вона радше підходить суб'єктивно та із багатьох порушених на симпозіюмі тем вона вибрала п'ять важливіших і дає їхні підсумки. В рамках нашої статті запізнаймося з деякими їхніми підсумками цих п'ятьох тем.

У темі про „Християнізацію Київської Русі" вона цікавиться питанням як дивляться на факт Хрищення Київської Руси тогочасні історики? За межами Київської Русі факт хрищення князем Володимиром його держави прийнято, як тривіяльну подію — елемент політичної гри. Візантійські джерела XI сторіччя промовчують цю подію. Ув очах візантійців народ Київської Руси залишався варварським народом. На Заході німці сприйняли хрищення Руси як засіб князя Володимира для здійснення його політичних плянів. Щобільше, факт вінчання Володимира зі сестрою візантійського імператора Василія II, Анною, вони прийняли як образу німців тому, що Анну призначено їхньому Оттону III. У самій Київській Русі факт хрищення уважається визначною релігійною подією, яка виростає понад звичайні земні справи. Іларіон у „Слові о законі і благодаті" визнає Володимира, як вчителя нової віри, а Київ називає Новим Єрусалимом. Подібне ставлення до події хрищення є в „Повісті минулих літ". Обидва ці твори є доказом широкої самосвідомости тодішніх наших предків.

Говорячи про „Контакти Церкви в Київській Русі з римською Церквою у X — XII ст.", доповідачі признавали, що Київська Русь, не дивлячись на розрив між Царгородом і Римом, далі визнавала ідею неподіленої Церкви. В Київській Русі були святковані латинські, не визнавані в Візантії свята. Відбуваються прощі до Риму, виміна мощів святих, розвивається культ св. Петра, св. Климента. Численні династичні вінчання з латинниками уважаються також, як засіб до унезалежнення Церкви Київської Руси від Царгороду. Контакти Києва з Римом почали щойно маліти в XIII сторіччі після нападу татар і перенесення Київської митрополії на північ до Володимира, а згодом до Москви. Зв'язки з Римом продовжувала Галицько-Волинська Русь. У підсумку, намагання руської Церкви до єдности — це не прагнення останніх літ, — як твердять наші недруги, — але воно має свою довгу історію.

У темі про „Значіння староцерковно-слов'янської мови для виникнення староруського письменства та культури" підкреслювано факт, що діяльність слов'янських апостолів святих Кирила і Методія і перенесення на Русь болгарської літературної спадщини після ліквідації Царгородом незалежности болгарської Церкви в XI сторіччі, уможливили заведення староцерковно-слов'янської мови в Київській Руси. Ця мова, яка поруч латини, греки та арамейської мови, вже в XI сторіччі отримала літургійні права і яка на відміну від латинської чи грецької була зрозумілою для наших предків, дала змогу на швидкий та буйний розвиток рідного письменства і окремої національної культури в Київській Русі. Тому слов'янськість християнства Київської Руси домінує над його візантійськістю.

Буйний розвиток окремої національної культури в Київській Руси не був теж і без впливу на розвій теології Київського християнства. Реасумуючи думки на цю тему, В. Мажак каже, що не зважаючи на тісні зв'язки зі Заходом, теологія Київського християнства пішла своїм власним шляхом. У ній взяли верх елементи більш релігійно-містичні, а не інтелектуальні. Тому і в нас розвинулося таке глибоке почитання ікони. Теологія Київської Церкви найповніше відобразилася в літургії — вона вчить віри, показує святих. А наші церковні співи містять в собі повний курс догматики і моральної теології.

Цікаві думки, заслухані під час симпозіюму, переповідає В. Мажак в останній точці про „Теперішній стан діялогу між Католицькою і Православною Церквами". Тисячоліття Хрищення Київської Руси — це ювілей усього християнського світу. Цей ювілей наголошує потребу

(Закінчення на стор. 3)

ЗУАДК допомагає жертвам землетрусу у Вірменії

Екзекутива ЗУАДК одноодушно постановила на своїому пленарному засіданні в грудні ц.р. призначити із своїх фондів пожертву в сумі 1,000 дол. на допомогу жертвам землетрусу у Вірменії.

Рівнож в грудні почали надходити до канцелярії ЗУАДК пожертви від українських громадян на допомогу жертвам землетрусу у Вірменії.

Українці в ЗСА, які пережили тривожні дні чорнобильської катастрофи в Україні і не могли прийти з поміччю своїм братам в Україні, бо совєтський уряд відкинув усяку допомогу із закордону, є особливо раді, що жертви землетрусу у Вірменії мають змогу отримувати закордонну допомогу, в тому теж і допомогу із ЗСА.

Українці в ЗСА простягають свою руку у глибокому співчутті вірменському народові, а особливо жертвам злощасного і руїнного землетрусу, подивляють їх мужність і бажають їм видержати всі недомагання у відбудові зруйнованих міст і сіл.

Екзекутива ЗУАДК закликає українців ЗСА пересилати свої пожертви жертвам землетрусу до:
United Ukrainian American Relief Committee Inc.,
1319 West Lindley Ave.,
Philadelphia, Pa., 19141

На чеках проситься додавати примітку: „Допомога жертвам землетрусу у Вірменії".

Екзекутива ЗУАДК-у

Глибоко зворушений численними привітаннями від друзів і прихильників, що згадали теплими словами мій вісімдесятий день народження в грудні 1988 року. Користаюся зі шпальт „Свободи", щоб висловити свою сердечну подяку цим особам та інституціям.

ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ

ІХ БЛАЖЕНСТВУ, ПАТРІЯРХОВІ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ МИРОСЛАВОВІ ІВАНОВІ ЛЮБАЧІВСЬКОМУ

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИМ І ПРЕОСВЯЩЕННИМ ІЄРАРХАМ ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ МОНАШЕСТВУ ТА МИРЯНАМ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ ТА НА ПОСЕЛЕННЯХ

Пересилаємо із оцим Різдвом Христовим 1989 року вам і вашим родинам бажання ласк із рук Новонародженого Спаса та світлий привіт: Христос Родився!

Із оцим празником завершуємо успішно ювілейний рік Тисячоліття Українського Християнства та вступаємо в нову добу, нове тисячоліття нашої історії.

Великий ювілей прокотився хвилею незабутніх святкувань усіх розмірів, від найменших навіть громад до крайових та міжнародних здвигів. Заторкнув почування всіх, від ієрархів наших Церков до скромного мирянина, від поважних науковців до шкільної дітвори, від діяспори розкиненої по всіх континентах — до жителів підневільної батьківщини.

Наша діяспора гляділа з подивом та надією на сміливі їх святкування в Києві, Харкові, Одесі, Львові, Зарваниці, Грушові, чи навіть у польській Ченстохові, у стіп нашої Богоматері.

Та не були б успішні найвеличніші святкування, якби осталися на майбутнє тільки милим спомином. Саме тепер настав час, щоб їх провірити та оцінити, підсумувати їх здобутки, як для міжнародного визнання справедливости нашої справи, так і для духової й духовної обнови наших Церков, громад, аж до кожного із нас особисто.

Підйом святкових днів повинен вилитися у довготривалу, наполегливу дію працьовитих буднів. Дію проводів наших Церков, але також і мирян.

Бо завдання великі, і мета далеко ще не осягнена:
- Здійснення Заповіту Великого Патріярха Йосифа;
- Визнання Апостольською Столицею Помісної Української Католицької Церкви і Патріярхату;
- Привернення совєтським урядом всіх прав Українській Церкві на рідних землях;
- Співпраця та допомога всіми засобами катакомбній Церкві, подвижниці й страдниці, бо вона поставлена волею Божого Провидіння просвітити наново Схід промінням віри в Новонародженого;
- Проголошення Святими Праведників роду нашого, на чолі зі Слугою Божим Митрополитом Андреєм Шептицьким;
- Зближення та братнє поєднання в Господі і в спільних національних традиціях між усіми Українськими Церквами;
- Збереження наших вірних на поселеннях у чистоті батьківської віри, обряду й мови.

Для досягнення цих завдань необхідно мирянству у вільному світі, у тісній співпраці з церковними проводами, збільшувати свою організаційну силу, єднати нових однодумців та пожвавлювати діяльність.

Ото ж берімося продовжувати святе діло в дусі надхненних святкувань, якими завершили ми перше тисячоліття від хвилини нашого хрищення.

З нами Бог — розуміємо і діємо на Його славу,
Бо то з нами Бог Отців наших від тисячі років і до віку!

Президія УПСО

Дітройт, ЗСА, грудень 1988 року.

СЕНАТСЬКІ ПРОВІДНИКИ, відгукуючись на гостру публічну критику в справі 50 відсоткової підвишки платень конгресменів погодилися, щоби цю рекомендацію дати під голосування в Сенаті в найближчому часі. Але щоб таке рішення про відкинення пропонованої підвижки платень стало правосильним, воно мусить також бути проголосоне в Палаті Репрезентантів. Палата Репрезентантів критики чи радше публічної опінії в цій справі не бере під увагу.

У СВОЇХ НОВОРІЧНИХ промовах губернатори трьох братніх стейтів Ню Йорку, Конектикат і Ню Джерзі попередили своїх громадян, що в новому році потрібним буде дещо зменшити загальні видатки. Всі три губернатори — Квомо, О'Нілл і Кейн — говорили про потребу боротьби з наркоманією, але й кількакратно зазначували потребу змешення видатків на різного рода публічні програми.

Українська...

(Закінчення зі стор. 1)

писала про резонанси, про аномальні явища. Свою записку я передала до Москви 31-го серпня, а 5-го вересня я дзвонила до Москви Яїцькому з міністерства внутрішніх справ СССР і сказала, що за моїми підрахунками наприкінці листопада — на початку грудня у Вірменії буде землетрус. Потім я приїхала до Києва і там писала статтю та займалась обрахунками. На 10-ій сесії з геодинаміки і прогнозів я прочитала доповідь, у якій проаналізувала свої висновки і прогнози та вказала, що найближчим часом землетрус буде у Вірменії. Мене запитали, яка буде величина. Я відповіла, що вона буде дуже велика, рівнозначна з тією, яка була у Врачеві (Румунія) в березні 1977 року. „Чи ти уявляєш, що буде на Кавказі з такою величиною?" — сказали мені. За графіком я показала, що 7-го грудня — найвірогідніша дата, і вказала, де приблизно відбудеться землетрус. Але я підкреслила, що це — попередня прогноза, що мені потрібні люди, щоб усе це обрахувати й перевірити, та просила допомогти, але мені не повірили. Потім я виступала з тими самими прогнозами у жовтні на всесоюзній конференції з аномальних явищ, яка відбулася в Києві в будинку політичної пропаганди. 7-го грудня повідомили про цю трагедію. Самій не віриться, що таке може бути" — зауважує Е. Нестерович.

Редактор журналу „Гласность" запитав науковця, чи можна було б провести якусь евакуацію, якби до її порад прислухалися. Нестерович сказала: „Так, якби цю методу використали, можна було б підрахувати і оголосити на всю Вірменію тривогу, попередити людей щоб вони перебували подалі від високих будинків. Тоді жертв було б набагато менше чи взагалі не було б, як у Газлі, де 19-го травня 1984 року був землетрус, який ми передбачили з точністю до однієї хвилини. У нас в україномовній газеті „Прапор Комунізму" за 7-ме серпня є стаття Вадима Рудника п.н. „Космічний резонанс". Там описано всі ці процеси. Мою прогнозу теж передали Рудникові, але нічого не було опубліковано. Вони нічого не зробили".

Інакше кажучи, представники влади були повідомлені про існування таких досліджень і їхні результати?" — уточнив інтерв'юер.

„Так, — відповіла Нестерович, — цілком правильно, їх повідомили, і сейсмологічну службу — на рівні тієї сесії, про яку я говорила!"

„Чи є у вас найближчі сейсмологічні прогнози?" — таке було останнє питання в цьому інтерв'ю.

„Я послала дві телеграми урядові про те, що посилення землетрусів може бути 14-15-го грудня і 21-22-го грудня", — сказала Е. Нестерович. „Вчора, 14-го, в епіцентрі землетрусу був семибальний поштовх. Я почала вимагати, щоб мене повідомили про час цього семибального поштовху, а мені не дають. Це дуже важливо. Якщо мені не допоможуть з обрахуванням відомостей, то, можливо, у проміжку між 20-им і 22-им грудня новий спалах землетрусів знову застане людей зненацька. Ось що виходить, коли не має зворотного зв'язку, — виходить, що гинуть люди. Так закінчила своє інтерв'ю журналові „Гласность" український геофізик Е. Нестерович. Вона говорила це 13-го грудня отже всі вже змогли переконатися, що й ці прогнози її справдилися: 22-го грудня теж відбувся землетрус у Киргизії.

Такі „Касандри", як Е. Нестерович, бували й раніше. Пригадуєте точно місяць перед чорнобильською трагедією прип'ятська журналістка Любов Ковалевська попереджала про небезпеку, але тоді теж не прислухалися до попередження. Так завжди буває, коли життя людей розігрують у політичні карти. Навіть на страшній біді, яка вже сталася у Вірменії, продовжуються політичні спекуляції.

Як повідомляють з України, в мешканців села Грабівка райком партії заборонив брати гроші на допомогу потерпілим Вірменії, вимагаючи, щоб українські католики писали в банкових квитанціях, що ці гроші зібрала не **УКЦерква, а** Російська Православна Церква.

Польський...

(Закінчення зі стор. 2)

єднання. Не йдеться тут про нову церковну унію, про уніфікацію обрядів, літургійних мов, теології, духовости, про поглинення християнського Сходу Заходом. Суть єдности, переповідає В. Мажак, є в тому, щоб свідомо визнавати цю саму віру у повній Євхаристійній спільноті. Під цю пору досягнено вже єдности молитви, частинно — єдности діялогу, бракує повної єдности Євхаристії (Заувага автора: вона можлива лише при приверненні повної свободи усім переслідуваним Церквам).

Під час симпозіюму служено Богослуження. Увечері, пршого дня відправлено Службу Божу Преждеосвячених Дарів в українському католицькому обряді, в якій взяли теж участь православні делегати з Москви. Другого дня відбувся концерт релігійної пісні у виконанні хору українських семінаристів „Мойсей", на якому вони рівно ж зачитали зразки давньої і новітньої української поезії. Симпозіюм заключала соборна Служба Божа, в часі якої проповідь виголосив православний єпископ з СССР Анатолій. В тій Службі Божій брали участь від Української Католицької Церкви в Польщі о. митрат І. Мартинюк і о. доц. д-р Я. Черський.

В. Мажак закінчує свою працю про люблінський симпозіюм своїми особистими спостереженнями про єпископа Анатолія. Він, протилежно до польських православних єпископів, які були відмовилися від участи в симпозіюмі, а українську Церкву у своєму Пастирському Листі з нагоди Тисячоліття Хрищення київської Руси натаврували, як заваду в діялозі між православними і католиками, поводився, як людина толерантна, вирозуміла і тактовна. Коли о. митрат Мартиняк у дискусії над його доповіддю „Пам'ятки домонгольського періоду в руській теологічній думці" звернув увагу на неправильне, замінне вживання ним термінів „руський — російський", цей погодився з цією заввагою і визнав її правильність. Під час свого перебування в Любліні, єпископ Анатолій відвідав українських католицьких питомців, що там студіюють, і виявив до них свою доброзичливість. Він й інші православні учасники симпозіюму з СССР були, — як зауважує В. Мажак, — очаровані греко-католицькою Службою Божою Преждеосвященних Дарів, яку відслужили молоді українські теологи. Ця Служба Божа, — як вони одверто висказувалися про неї, — „заявила про життєздатність своєї прийдешности, про дійсні перспективи розвитку".

В. Мажак належиться дяка за її статтю про люблінський симпозіюм з нагоди Тисячоліття Хрищення Київської Руси. Цікаво було б почути думки інших, які брали участь у цьому симпозіюмі.

У ВІВТОРОК, 3-ГО січня, ц.р., офіційно розпочав своєю урядування 101 Конгрес ЗСА в атмосфері обережности, в обличчі майбутніх політичних суперечок і з обіцянками від демократичної більшости, що її члени будуть співпрацювати з новообраним Президентом і з республіканськими суперниками. В загальному атмосфера була повна нових сподівань, а демократичні законодавці майже з виявом ентузіязму очікують перебрання влади від президента Роналда Регена новообраним президентом Джорджом Бушом. Президент Р. Реген рідко з'являвся на Капітолі, а новообраний президент Дж. Буш є знайомою постаттю не тільки законодавцям, але й серед кореспондентів засобів масової інформації.

СОВЄТСЬКІ ЕМІГРАЦІЙНІ чинники, тобто ОВІР, видали письменникові Андреєві Синявському в'їзну візу до Совєтського Союзу. Поінформовані особи кажуть, що візу йому видали завдяки старанням вдови померлого у Москві Юлія Даніеля, Ірини Уварової. Вдова вислала поспішну телеграму на адресу міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе, а також совєтському амбасадорові в Париж. Не дивлячись на те, що письменник запізнився на похорони свого друга, він однак висловив подяку і задоволення для совєтських чинників, які в цьому випадку поступили дуже гуманно. Американський кореспондент газети „Вашінгтон Пост" Дейвид Ремнік повідомив, що Синявського вітали на летовищі його колишні друзі, а також його діти і внуки.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Івана Подусовського
пересилаємо 50.00 дол.
на БІДНИХ ДІТЕЙ у БРАЗИЛІЇ

Ярослав і Люба ДАРМОГРАЇ	$30.00
Марта ДАРМОГРАЙ	20.00

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що в середу, 4-го січня 1989 р. відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН КИРИЧЕНКО

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА відбудеться у неділю, 8-го січня 1989 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Krowicki, Linden, N.J., 2124 St. George Avenue.

ПОХОРОН в понеділок, 9-го січня 1989 р., о год. 11:30 ранку в церкві свв. Петра і Павла на цвинтар Rosedalle, Linden, N.J.

В глибокому смутку залишилися:
дружина — ЕВГЕНІЯ
сини — ІВАН з Родиною
ВАСИЛЬ з Родиною
АНДРІЙ
дочки — АННА з Родиною
НАДЯ
та ближча і дальша Родина в Україні

МОЛИТОВНЕ ПОЄДНАННЯ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ

Повідомлення
Малої Ради Української Автокефальної Православної Церкви в Америці (Соборноправної)

Цим повідомляємо, що 15-16-го жовтня 1988 року відбулися Надзвичайні покровські збори Малої Ради та делегатів парафій Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) благовістя 1921 року, на яких прийнято рішення мати молитовне поєднання з Українською Православною Церквою Америки і Канади (Екуменічний Патріярхат), яку очолює Єпископ Всеволод.

На наше прохання Єпископ Всеволод став нашим духовним опікуном, і його ім'я почитується під час Богослужень.

Підписано: Протоієрей Григорій Крамаренко, Протоієрей Тимофій Фін, о. Харитон Довгалюк, Григорій Шкребець, Константин Шімко, Василь Шпиця, Дмитро Ярмоленко, Іларіон Панасенко, Поліна Панасенко, Олексій Левченко, Володимир Ткаченко, Поля Крамаренко, Петро Кущ (секретар зборів).

З Різдвом Христовим

